

اعلامیه
جهانی
حقوق
بشر

سازمان ملل متحد
اداره اطلاعات همگانی

اعلاميه
جهاني
حقوق
بشر

سازمان ملل متحد
اداره اطلاعات همگانی

از آنجا که شناسایی حیثیت ذاتی تمامی اعضای خانواده بشری و حقوق یکسان و انتقال ناپذیر آنان اساس آزادی و عدالت و صلح را در جهان تشکیل می‌دهد،

از آنجا که عدم شناسایی و تحقیر حقوق بشر منتهی به اعمال وحشیانه‌ای گردیده است که روح بشریت را به عصیان واداشته و ظهور دنیایی که در آن افراد بشر در بیان و عقیده آزاد و از ترس و فقر فارغ باشند به عنوان بالاترین آمال بشر اعلام شده است،

از آنجا که اساساً حقوق انسانی را باید با اجرای قانون حمایت کرد تا بشر به عنوان آخرین علاج به قیام بر ضد ظلم و فشار مجبور نگردد،

از آنجا که اساساً لازم است توسعه روابط دوستانه بین ملل را مورد تشویق قرار داد،

از آنجا که مردم ملل متحد ایمان خود را به حقوق اساسی بشر و مقام و ارزش فرد انسانی و تساوی حقوق مرد و زن مجدداً در منشور اعلام کرده‌اند و تصمیم راسخ گرفته‌اند که به پیشرفت اجتماعی کمک کنند و در محیطی آزاد وضع زندگی بهتری به وجود آورند،

از آنجا که دولت‌های عضو متعهد شده‌اند احترام جهانی و رعایت واقعی حقوق بشر و آزادی‌های اساسی را با همکاری سازمان ملل متحد تأمین کنند،

از آنجا که حسن تفاهم مشترکی نسبت به این حقوق و آزادی‌ها برای اجرای کامل این تعهد کمال اهمیت را دارد، مجمع عمومی این اعلامیه جهانی حقوق بشر را آرمان مشترکی برای تمام مردم و همه ملت‌ها اعلام می‌کند تا جمیع افراد و ارکان اجتماع این

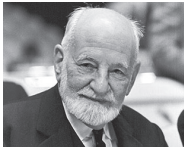
اعلامیه را همواره مد نظر داشته باشند و مجاهدت کنند که به وسیله تعلیم و تربیت احترام این حقوق و آزادی‌ها توسعه یابد و با تدابیر تدریجی ملی و بین‌المللی، شناسایی و اجرای واقعی و حیاتی آنها چه در میان دولت‌های عضو و چه در بین مردم کشورهایی که در قلمرو آنها هستند، تامین گردد.

عکس شماره ۱۳۳۸۸ از آرشیو عکس ملل متحد. UN Photo Photo # 123898

برای آنان نیز روز حقوق بشر است.

بچه‌ها به مناسبت دومین سالگرد تصویب اعلامیه جهانی حقوق بشر، در ۱۹۵۰ در مهدکودک بین‌المللی سازمان ملل متحد در نیویورک به پوستر از این سند تاریخی می‌نگرند.

وب سایت سازمان ملل متحد: <https://bit.ly/2h9QsRj>

تدوین کنندگان اعلامیه جهانی حقوق بشر به ترتیب از چپ به راست:
دکتر چارلز مالیک، از لبنان، گزارشگر؛ الکساندر یوگومولوو، از اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی؛ دکتر پی. سی. چانگ، از چین؛ رنه کسین، از فرانسه؛ النور روزولت، از ایالات متحده، رئیس؛ چارلز دوکر، از بریتانیا؛ کلنل ویلیام روی هادسون، نماینده استرالیا؛ هرمان سانتا کروز، از شیلی؛ پروفسور جان پی. همفری، از کانادا، مدیر بخش حقوق بشر سازمان ملل متحد؛

عکس شماره ۱۲۹۵۲۱ از رسو عکس ملل متحد - UN Photo # 129521

نخستین جلسه کمیته تدوین پیش نویس منشور بین المللی حقوق بشر، کمیسیون حقوق بشر در نیویورک، روز دوشنبه ۹ ژوئن ۱۹۴۷. نمایی از نخستین جلسه از چپ به راست: کلنل ویلیام روی هادسون، نماینده استرالیا؛ دکتر پی. سی. چانگ از چین، معاون؛ هنری لاثزیر، دستیار دبیر کل در امور اجتماعی؛ النور روزولت، از ایالات متحده، رئیس؛ پروفیسور جان پی. همفری، مدیر بخش حقوق بشر سازمان ملل متحد؛ دکتر چارلز مالیک، لبنان، گزارشگر؛ پروفیسور ولادیمیر ام. کورتسکی، نماینده اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی؛ اچ. تی. مورگان، بریتانیا، عضو جایگزین.

روبرو: افتتاحیه کنفرانس
بین المللی حقوق بشر، به
مناسبت بیستمین سالگرد
تدوین اعلامیه جهانی
حقوق بشر، نخستین
نشست گسترده جهانی
سازمان دهی شده با
حمایت سازمان ملل متحد
در ساختمان جدید مجلس.
تهران ۲۲ آوریل ۱۹۶۸ برابر با ۲
اردیبهشت ۱۳۴۷

پایین: اقدام نهایی
کنفرانس بین المللی
حقوق بشر. تهران ۲۲
آوریل تا ۱۰ مه ۱۹۶۸ برابر
۲ تا ۲۰ اردیبهشت ۱۳۴۷

FINAL ACT
OF THE
INTERNATIONAL CONFERENCE
ON HUMAN RIGHTS .

Tehran, 22 April to 10 May 1968

UNITED NATIONS
New York, 1968

عکس شماره ۱۵۳۴ از آرشیو عکس مائل متحد UN Photo # 381534

اعلامیه جهانی حقوق بشر
خانم النور روزولت از ایالات متحده نسخه ای از اعلامیه جهانی حقوق بشر را به نمایش در آورده است. (نوامبر ۱۹۴۹، سازمان ملل متحد، نیویورک)

تمام افراد بشر آزاد به دنیا می آیند و از لحاظ حیثیت و حقوق با هم برابرند. همه دارای عقل و وجدان هستند و باید نسبت به یکدیگر با روح برادری رفتار کنند.

۱

ماده

(۱) هر کس می تواند بدون هیچگونه تمایز مخصوصا از حیث نژاد، رنگ، جنس، زبان، مذهب، عقیده سیاسی یا هر عقیده دیگر و همچنین ملیت، وضع اجتماعی، ثروت، ولادت یا هر موقعیت دیگر، از تمام حقوق و همه آزادی های ذکر شده در این اعلامیه بهره مند گردد.

۲

ماده

(۲) به علاوه هیچ تبعیضی به عمل نخواهد آمد که مبتنی بر وضع سیاسی، اداری، و قضایی یا بین المللی کشور یا سرزمینی باشد که شخص به آن تعلق دارد، خواه این کشور مستقل، تحت قیمومت یا غیر خودمختار بوده یا حاکمیت آن به شکلی محدود شده باشد.

هر کس حق زندگی، آزادی و امنیت ملی دارد.

۳

ماده

احدی را نمی توان در بردگی نگاه داشت و داد و ستد بردگان به هر شکلی ممنوع است.

۴

ماده

احدی را نمی توان تحت شکنجه یا مجازات یا رفتاری قرار داد که ظالمانه یا بر خلاف انسانیت و شئون بشری یا موهن باشد.

۵

ماده

هر کس حق دارد شخصیت حقوقی او در همه جا به عنوان یک انسان در مقابل قانون شناخته شود.

۶

ماده

همه در برابر قانون مساوی هستند و حق دارند بدون تبعیض و بالسویه از حمایت قانون برخوردار شوند. همه حق دارند در مقابل هر تبعیضی که ناقض اعلامیه حاضر باشد و بر علیه هر تحریکی که برای چنین تبعیضی به عمل آید به گونه ای برابر از حمایت قانون بهره مند شوند.

۷

ماده

در برابر اعمالی که حقوق اساسی هر فرد را مورد تجاوز قرار دهد و آن حقوق به وسیله قانون اساسی یا قانون دیگری برای او شناخته شده باشد، حق رجوع موثر به محاکم ملی صالحه دارد.

۸

ماده

احدی نباید خود سرانه توقیف - حبس یا تبعید شود.

۹

ماده

هر کس با مساوات کامل حق دارد دعوایش به وسیله دادگاه مستقل و بی طرفی، منصفانه و علنی رسیدگی شود و چنین دادگاهی درباره حقوق و الزامات او یا هر اتهام جزایی علیه وی اتخاذ تصمیم نماید.

(۱) هر کس به بزه کاری متهم شده باشد بی گناه محسوب خواهد شد تا وقتی که در جریان یک دعوای عمومی که در آن کلیه تضمین های لازم برای دفاع او تلمین شده باشد تقصیر او قانونا محرز گردد.

(۲) هیچکس برای انجام یا عدم انجام عملی که در موقع ارتکاب آن عمل به موجب حقوق ملی یا بین المللی جرم شناخته نمی شده است محکوم نخواهد شد به همین طریق هیچ مجازاتی شدیدتر از آنچه در موقع ارتکاب جرم بدان تعلق می گرفت درباره احمال نخواهد شد.

احدی در زندگی خصوصی، امور خانوادگی، اقامتگاه یا مکاتبات خود، نباید مورد مداخله های خودسرانه واقع شود و شرافت و اسم و رسمش نباید مورد حمله قرار گیرد. هر کس حق دارد در مقابل اینگونه مداخلات و حملات مورد حمایت قانون قرار گیرد.

(۱) هر کس حق دارد در داخل هر کشوری آزادانه عبور و مرور کند و محل اقامت خود را انتخاب نماید.
(۲) هر کس حق دارد هر کشوری و از جمله کشور خود را ترک کند یا به کشور خود بازگردد.

۱۳

ماده

(۱) هر کس حق دارد در برابر تعقیب، شکنجه و آزار پناهگاهی جستجو کند و در کشورهای دیگر پناه اختیار کند.
(۲) در موردی که تعقیب واقعا مبتنی بر جرم عمومی و غیر سیاسی یا رفتارهایی مخالف با اصول و مقاصد ملل متحد باشد، نمی توان از این حقوق استفاده نمود.

۱۴

ماده

(۱) هر کس حق دارد دارای تابعیت باشد.
(۲) احدی را نمی توان خودسرانه از تابعیت خود یا از حق تغییر تابعیت محروم کرد.

۱۵

ماده

(۱) هر زن و مرد بالغی حق دارند بدون هیچگونه محدودیت از نظر نژاد، ملیت، تابعیت، یا مذهب با همدیگر زناشویی کنند و تشکیل خانواده دهند. در تمام مدت زناشویی و هنگام انحلال آن، زن و شوهر در تمام امور مربوط به ازدواج، دارای حقوق مساوی هستند.
(۲) ازدواج باید با رضایت کامل و آزادانه زن و مرد

۱۶

ماده

واقع شود.
(۳) خانواده رکن طبیعی و اساسی اجتماع است و حق دارد از حمایت جامعه و دولت بهره مند شود.

(۱) هر شخص به تنهایی یا همراه دیگران حق مالکیت دارد.
(۲) احدی را نمی توان خودسرانه از حق مالکیت محروم نمود.

هر کس حق دارد از آزادی فکر، وجدان و مذهب بهره مند شود، این حق متضمن آزادی تغییر مذهب یا عقیده همچنین آزادی اظهار عقیده و ایمان است و نیز شامل تعلیمات مذهبی و اجرای مراسم دینی است. هر کس می تواند از این حقوق به تنهایی یا گروهی به شکل خصوصی یا عمومی برخوردار باشد.

هر کس حق آزادی عقیده و بیان دارد و حق مزبور شامل آن است که از داشتن عقاید خود بیم و اضطرابی نداشته باشد و در کسب اطلاعات و افکار و در اخذ و انتشار آن به تمام وسایل ممکن و بدون ملاحظات مرزی آزاد باشد.

۱۷

ماده

۱۸

ماده

۱۹

ماده

ماده ۲۰

(۱) هر کس حق دارد آزادانه مجامع و جمعیت های سلامت آمیزتشکیل دهد.
(۲) هیچکس را نمی توان مجبور به شرکت در اجتماعی کرد.

ماده ۲۱

(۱) هر کس حق دارد در اداره امور عمومی کشور خود، خواه مستقیماً و خواه با وساطت نمایندگانی که آزادانه انتخاب شده باشند شرکت جوید.
(۲) هر کس حق دارد با تساوی شرایط، به مشاغل عمومی کشور خود نایل آید.
(۳) اساس و منشأ قدرت حکومت، اراده مردم است، این اراده باید به وسیله انتخاباتی ابراز گردد که از روی صداقت و به شکل ادواری صورت پذیرد. انتخابات باید عمومی و با رعایت مساوات باشد و با رای مخفی یا روشی مانند آن انجام گیرد که آزادی رای را تأمین نماید.

ماده ۲۲

هر کس به عنوان عضو اجتماع حق امنیت اجتماعی دارد و مجاز است به وسیله مساعی ملی و همکاری بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و ملی و همکاری بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خود را که لازمه مقام و نمو آزادانه شخصیت او است با رعایت تشکیلات و منابع هر کشور به دست آورد.

(۱) هر کس حق دارد کار کند، کار خود را آزادانه انتخاب نماید، شرایط منصفانه و رضایت بخشی برای کار خواستار باشد و در مقابل بیکاری مورد حمایت قرار گیرد.

(۲) همه حق دارند بدون هیچ تبعیضی، در مقابل کار مساوی، اجرت مساوی دریافت دارند.

(۳) هر کس کار می کند به مزد منصفانه و رضایت بخشی ذیحق می شود که زندگی او و خانواده اش را موافق شئون انسانی تأمین کند و آن را در صورت لزوم با هر نوع وسائل دیگر حمایت اجتماعی تکمیل نماید.

(۴) هر کس حق دارد برای دفاع از منافع خود با دیگران اتحادیه تشکیل دهد و در اتحادیه ها نیز شرکت کند.

هر کس حق استراحت، فراغت و تفریح دارد و به خصوص به محدودیت معقول ساعات کار و مرخصی های ادواری با اخذ حقوق ذیحق است.

(۱) هر کس حق دارد سطح زندگانی، سلامتی و رفاه خود و خانواده اش را از حیث خوراک و مسکن و مراقبت های پزشکی و خدمات لازم اجتماعی تأمین کند و همچنین حق دارد در مواقع بیکاری، بیماری، نقص عضو، بیوه گی، پیری یا در تمام موارد دیگری که به علل خارج از اراده انسان وسائل امرار معاش از دست رفته باشد از شرایط آبرومندانانه زندگی برخوردار شود.

(۲) مادران و کودکان حق دارند از کمک و مراقبت مخصوصی بهره مند شوند. کودکان چه بر اثر ازدواج و چه بدون ازدواج به دنیا آمده باشند، حق دارند همه از یک نوع حمایت اجتماعی برخوردار شوند.

(۱) هر کس حق دارد از آموزش و پرورش بهره مند شود. آموزش و پرورش لااقل تا حدودی مربوط به تعلیمات ابتدایی و اساسی است باید مجانی باشد. آموزش ابتدایی باید اجباری باشد. آموزش حرفه‌ای باید عمومیت پیدا کند و آموزش عالی باید با شرایط تساوی کامل به روی همه باز باشد تا همه بنا به استعداد خود بتوانند از آن بهره‌مند گردند.

(۲) آموزش و پرورش باید طوری هدایت شد که شخصیت انسانی هر کس را به حد کمال رشد برساند و احترام حقوق و آزادی‌های بشر را تقویت کند. آموزش و پرورش باید حسن تفاهم، گذشت و احترام عقاید مخالف و دوستی بین تمام ملل و گروه‌های نژادی یا مذهبی و همچنین توسعه فعالیت‌های ملل متحد را در راه حفظ صلح تسهیل نماید.

(۳) پدر و مادر در انتخاب نوع آموزش و پرورش فرزندان خود نسبت به دیگران اولویت دارند.

ماده ۲۶

(۱) هر کس حق دارد آزادانه در زندگی فرهنگی اجتماع شرکت کند، از فنون و هنر ها بهره‌مند گردد و در پیشرفت علمی و فواید آن سهیم باشد.

ماده ۲۷

(۲) هر کس حق دارد از حمایت منابع معنوی و مادی آثار علمی، فرهنگی یا هنری خود برخوردار شود.

ماده ۲۸

هر کس حق دارد برقراری نظم را بخواهد که از لحاظ اجتماعی و بین‌المللی حقوق آزادی‌هایی را که در این اعلامیه ذکر گردیده است تأمین کند و آنها را به مورد عمل گذارد.

ماده ۲۹

(۱) هر کس در مقابل آن جامعه‌ای وظیفه دارد که رشد آزاد و کامل شخصیت او را میسر سازد.
(۲) هر کس در اجرای حقوق و استفاده از آزادی‌های خود فقط تابع محدودیت‌هایی است که به وسیله قانون منحصر به منظور تأمین شناسایی و مراعات حقوق و آزادی‌های دیگران و برای رعایت مقتضیات صحیح اخلاقی و نظم عمومی و رفاه همگانی در شرایط جامعه‌ای دموکراتیک وضع گردیده است.
(۳) این حقوق و آزادی‌ها در هیچ موردی نمی‌تواند برخلاف مقاصد و اصول ملل متحد اجرا گردد.

ماده ۳۰

هیچ یک از مقررات اعلامیه حاضر نباید به گونه‌ای تفسیر شود که متضمن حقی برای دولتی یا جمعیتی یا فردی باشد که به موجب آن بتواند هر یک از حقوق و آزادی‌های مندرج در این اعلامیه را از بین ببرند یا در آن راه فعالیت‌های بنمایند.

سازمان ملل متحد در ایران

www.un.org.ir

برنامه اسکان بشر سازمان ملل متحد (UN-HABITAT)
www.unhabitat.org.ir

برنامه توسعه سازمان ملل متحد (UNDP)
www.ir.undp.org

برنامه جهانی غذا (WFP)
<http://www1.wfp.org/countries/iran-islamic-republic>

برنامه مشترک سازمان ملل متحد در زمینه اچ.آی.وی و ایدز (UNAIDS)
www.unaids.org

دفتر مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد (UNODC)
www.unodc.org/islamicrepublicofiran

دفتر هماهنگ کننده امور بشردوستانه سازمان ملل متحد (OCHA)
www.unocha.org

سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل متحد (UNESCO)
www.unesco.org/new/en/tehran

سازمان جهانی بهداشت (WHO)
www.whoiran.org

سازمان بین المللی مهاجرت (IOM)
www.iomtehran.ir

سازمان توسعه صنعتی سازمان ملل متحد (UNIDO)
www.unido.org

سازمان خواروبار و کشاورزی سازمان ملل متحد (FAO)
www.fao.org/iran

صندوق جمعیت ملل متحد (UNFPA)
<http://iran.unfpa.org/fa>

صندوق کودکان سازمان ملل متحد (UNICEF)
www.unicef.org/iran

کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل متحد (UNHCR)
www.unhcr.org.ir

مرکز اطلاعات سازمان ملل متحد (UNIC)
www.unic-ir.org

مرکز آسیا و اقیانوسیه برای توسعه مدیریت اطلاعات بلایا (APDIM)
وابسته به کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد برای آسیا و
اقیانوسیه (ESCAP)
<http://www.unescap.org/search/node/apdim>

هیئت یاری رسانی سازمان ملل متحد در افغانستان (UNAMA)
<https://unama.unmissions.org>

هیئت یاری رسانی سازمان ملل متحد در عراق (UNAMI)
<http://www.uniraq.org>

لینک‌های مناسب:

اعلامیه جهانی حقوق بشر
<http://www.un.org/en/universal-declaration-human-rights/index.html>

تدوین اعلامیه جهانی حقوق بشر
<http://research.un.org/en/undhr>

کمیساریای عالی حقوق بشر ملل متحد
<http://www.ohchr.org/EN/Pages/Home.aspx>

راهنمای بازیابی اسناد حقوق بشری ملل متحد
<http://research.un.org/en/docs/humanrights>

حقوق بشر در بخش آرشیوهای تاریخی کتابخانه دیداری-شنیداری
حقوق بین الملل
<http://www.un.org/law/avl>

لطفاً مرکز اطلاعات سازمان ملل متحد را در
شبکه های اجتماعی دنبال کنید

aparat.com/unictehran

facebook.com/unictehran

instagram.com/unic.tehran

linkedin.com/in/unic-tehran

plus.ly/unictehran

t.me/unictehran

twitter.com/unictehran

youtube.com/unictehran

این نشریه به وسیله مرکز اطلاعات
سازمان ملل متحد - تهران در سال ۱۳۹۷
تجدید چاپ شده است.

